Pokazne vežbe za državni udar

Stevan Lilić

FOKUS

Prema relevantnim podacima, samo tokom marta meseca u Srbiji je održano 1697 protesta u 378 mesta (54 dnevno). Kako aktuelni režim svakim danom i u svakom pogledu sve više gubi kontrolu nad studentskim blokadama i građanskim protestima, pojačava se toksična retorika iz svih raspoloživih propagandnih megafona, i to kako sa najviših državnih funkcija, tako i sa režimskih elektronskih i štampanih tabloidnih medija. U vezi sa danonoćnom blokadom Radio-televizije Srbije zbog manipulisanja činjenicama i događajima i tendencioznog izveštavnja, od najviših fukcionera i „uvaženih gostiju", između ostalog i u tzv. zabavno političkim TV emisijama, sve se učestalije lansira lažna teza da su protesti građana i studentske blokade „državni udar".

Da studenti i građani stoje iza nekakvog državnog udara najordinarnija je smišljena i tendenciozna obmana javnosti. Ovo iz prostog razloga što su studenti i građani „nenadležni subjekti", jer državni udar može samo da izvrši neki državni subjekt (npr. predsednik, kralj ili vojska) protiv drugog državnog subjekta (npr. garda hapsi predsednika, kralj raspušta parlament, general uvodi vanredno stanje). Poznate su brojne varijante državnog udara (coup d'état, golpe de estado, Putsch), ali ga uvek mora realizovati državni subjekt, između ostalog: tzv. Šestojanuarska diktatura kralja Aleksandra 1929; državni udar Idi Amin Dade u Ugandi 1971; državni udar generala Pinočea u Čileu 1973; najnoviji (neuspeli) udar predsednika Južne Koreje Jun Suk Jeol-a od prošle godine itd.

Međutim, kada jedan profesor prava preko režimskih medija počne javno da iznosi tvrdnje o nekakvom državnom udaru mirnih protestanata, toksična retorika postaje moralno i politički subverzivna i ima za cilj destabilizaciju, ionako poljuljanog ustavnog poretka. Državni udar tentativno je moguć, ali u obrnutom smislu: recimo ako bi režim poslao policiju na univerzitet (čiju autonomiju garantuje Ustav, čl. 72), ili ako bi žandarmerija silom zauzela zgradu RTS-a (jer Ustav zabranjuje cenzuru, čl. 50). Suprotno režimskim tvrdnjama, blokiranje RTS-a je društveno opravdano, jer se uređivačka politika javnog servisa

Da studenti i građani stoje iza nekakvog državnog udara najordinarnija je smišljena i tendenciozna obmana javnosti. Ovo iz prostog razloga što su studenti i građani „nenadležni subjekti", jer državni udar može samo da izvrši neki državni subjekt (npr. predsednik, kralj ili vojska) protiv drugog državnog subjekta

ne ostvaruje u skladu sa, a često je i direktno suprotna, zakonskim obavezama.

S tim u vezi, pre bi se moglo reći da je ekspresno podizanje „logora" sa dvorednim metalnim ogradama ispred parlamenta, kao i prethodno osnivanje tzv. kampusa u obližnjem parku sa lažnim studentima koji žele da uče, neka vrsta „pokazne vežbe" za državni udar (posebno jer populaciju ovih fortifikovanih logora čine „neidentifikovana lica"). Svu logičnu besmislenost ovog režiranog antistudentskog performansa pokazuje parola „studenti koji žele da uče", pošto u realnom životu ne postoji student koji ne želi da uči (kao što ne postoji golman koji ne želi da brani ili plivač koji ne želi da pliva).

Drugi, i sve češći, neosnovani propagandni rafali sa najviših režimskih instanci na studente i građane, javno iznose fabrikovane optužbe da blokade i proteste sprovode „teroristi". Međutim, studenti i građani, kao što ne mogu biti subjekti državnog udara, takođe ne mogu biti ni teroristi, jer ne ispunjavaju osnovne uslove za to. Prema zakonskoj definiciji (čl. 391. KZ), da bi se delo kvalifikovalo kao terorizam, potrebna je izričita i nedvosmislena „namera da se ozbiljno zastraši stanovništvo" (tako što se vrši napad na život, telo ili neku slobodu - npr. slobodu okupljanja). Opšte je poznato da su blokade i protesti mirne manifestacije sa porukom da nadležne institucije (istražni organi, tužilaštvo, sudovi, unutrašnja kontrola) ispune javno postavljene zahteve, da se deblokiraju i da počnu da rade svoj posao u okviru zakonskih obaveza i ovlašćenja. I ovde (kao i kod navodnog državnog udara) očigledno je da je režimska toksična retorika da su studenti i građani teroristi, još jedna notorna režimska manipulacija i tendenciozna obmana. Svi bitni elementi terorizma u smislu „namere da ozbiljno zastraši stanovništvo" ne postoje na univerzitetima, fakultetima, studentskim plenumima i zborovima građana, a naročito ne tokom 16 minuta mirne tišine. Sa druge strane međutim, mnogo su ozbiljnije indicije (za sada nedokazane) da je 15. marta, prema Krivičnom zakoniku, počinjen mogući akt terorizma nekim nepoznatim (sonićnim?) uređajem sa namerom da se indukovanom panikom zastraše građani i provokacijama izazovu incidenti visokog rizika (kao pretekst za uvođenje vanrednog stanja).

Autor je univerzitetski profesor